

Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska

Akt Końcowy Rundy Urugwajskiej

International Journal of Management and Economics 1, 50-54

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

значительных эффектов присоединения Польши к Организации будет необходимость поступать в соответствии с инструментами ОЭСР – Либерализационными кодексами, касающимися передвижения капитала и трансграничных услуг, а также Декларацией по вопросу Международных конвенций и Многонациональных предприятия, охватывающей вопросы, связанные с непосредственными внешними инвестициями. В связи с вышеизложенным, а также, учитывая тот факт, что эти инструменты являются уникальными, в настоящей работе представлены история, объем и принципы их функционирования.

В связи с частичной неэффективностью инструментов, регулирующих область инвестиций, а также ввиду очень динамичного развития и эволюции областей, охваченных инструментами ОЭСР, страны-члены Организации решили начать работы над Многосторонним инвестиционным соглашением (*Multilateral Agreement on Investment – MAI*) – новым инструментом, содержащим высокие стандарты и проверенные правила, касающиеся инвестиционных вопросов. Заключительная часть настоящей работы представляет, таким образом, направления перемен, касающиеся инструментов, и предусматриваемый срок операций, предусмотренных новым соглашением.

AKT KOŃCOWY RUNDY URUGWAJSKIEJ

prof. dr hab. E. Kawecka-Wyrzykowska

Omówienie opracowania przygotowanego w ramach badań *Changes in International Trade Disciplines Following the Uruguay Round Agreements and their Implications for Poland*, opublikowanego w *Working Papers*, nr 145, wyd. Instytutu Gospodarki Światowej.

15 kwietnia 1994 r., w Marrakeszu (Maroko), po siedmiu latach rokowań, podpisano Akt Końcowy Rundy Urugwajskiej. Pakiet uzgodnień wynegocjowanych w trakcie Rundy jest bardzo duży. Po raz pierwszy, obok ustaleń dotyczących handlu towarami, przyjęto uzgodnienia dotyczące handlu usługami, ochrony praw własności intelektualnej oraz inwestycji

zagranicznych. Podjęto też decyzję o utworzeniu Światowej Organizacji Handlu (w skrócie WTO), która została powołana 1 stycznia 1995 r.

W odniesieniu do obrotu handlowego uzgodniono dalszą redukcję ceł i złagodzenie niektórych przeszkód pozataryfowych. Ponadto po raz pierwszy w okresie powojennym wynegocjowano oddzielne porozumienie regulujące zasady prowadzenia handlu rolnego i pewną redukcję przeszkód w tej dziedzinie wymiany, a także wyeliminowanie tzw. „dobrowolnych” ograniczeń w handlu wyrobami tekstylnymi i odzieżowymi oraz pełną integrację tego sektora handlu z zasadami WTO. Część uzgodnień dotyczy zmian w funkcjonowaniu wielostronnego systemu międzynarodowych stosunków gospodarczych, nadzorowanego obecnie przez WTO.

Polska aktywnie uczestniczyła w tych rokowaniach i przyjęła w ich końcowej fazie zobowiązania podobnego typu, co kraje mające w pełni rozwiniętą gospodarkę rynkową.

Omawiane tu opracowanie dotyczy tych uzgodnień Rundy, które odnoszą się do zmian w systemie handlowym WTO, w tym zwłaszcza do zmienionych przepisów o anty-dumpingu, nowego porozumienia regulującego zasady stosowania dozwolonych i zakazanych subsydiów w handlu artykułami przemysłowymi i rolnymi, mechanizmu przeglądu polityki handlowej oraz nowych reguł rozstrzygania konfliktów handlowych. Wskazano też na prawdopodobne skutki tych nowych porozumień dla gospodarki polskiej.

Korzyści systemowe porozumień Rundy Urugwajskiej obejmują przede wszystkim wzmocnienie reguł wielostronnego systemu handlowego oraz zwiększenie ich przewidywalności. Czytelniejsze i bardziej precyzyjne reguły uzgodnione w Rundzie będą oddziaływać pozytywnie na polską gospodarkę przynajmniej w dwojaki sposób:

- Ulepszone reguły wynikające z Rundy zapewniają większą przejrzystość i większe bezpieczeństwo w stosunkach z partnerami handlowymi, w tym w zakresie dostępu do rynku. Chronią też one lepiej niż dotychczasowe reguły przed jednostronnymi działaniami silniejszych parterów.
- Nowe ramy instytucjonalne handlu międzynarodowego powinny działać jako kotwica stabilizująca system handlu zagranicznego w Polsce i wspierająca proces transformacji. Przyjęcie przez Polskę wielostronnych

postanowień regulujących handel zagraniczny i inne dziedziny międzynarodowych stosunków gospodarczych oznacza, że postanowienia te są w pełni wiążące dla Polski. Wielostronne (umowne) zobowiązania mają zawsze większe znaczenie dla partnerów handlowych niż regulacje jednostronne (autonomiczne). Przyjęcie przez Polskę wielostronnych zobowiązań czyni polski system handlowy bardziej przejrzystym dla partnerów. Powinno to też ułatwić decydującym kontynuowanie przyjętego kierunku stopniowego otwierania polskiej gospodarki na konkurencję zagraniczną i zapobiegać powrotowi do wyższej protekcji, wymuszanej naciskami wpływowych grup interesu.

Nowe porozumienia nie tylko stwarzają szansę osiągnięcia dodatkowych korzyści przez kraje członkowskie WTO, ale nakładają też pewne zobowiązania. Podstawowym obowiązkiem jest zapewnienie zgodności wszystkich postanowień nowej organizacji z ustawodawstwem wewnętrznym każdego kraju. Wymaga to przeglądu całego wewnętrznego porządku prawnego w zakresie uregulowań WTO, a więc ewentualnych zmian w tym w przepisach, które różnią się od regulacji WTO, oraz włączenia tych norm WTO, których dotychczas nie było w polskim systemie.

Członkostwo w WTO jest więc istotnym elementem konsolidacji zagranicznej polityki ekonomicznej Polski. Jest ono też najszerszą płaszczyzną regulacji stosunków gospodarczych Polski z jej partnerami, na podstawie powszechnie przyjętych reguł.

Summary

The Final Document of the Uruguayan Talks

Research results of the study on: The Changes in International Trade Disciplines Following the Uruguay Round Agreements and their Implications for Poland, published in Working Papers, No. 145, World Economy Research Institute.

On April 15, 1994, after seven years of negotiations, the Final Act of the Uruguay Round negotiations was signed. For the first time, apart from trade in goods, new issues were negotiated. They apply to trade in services, protection

of trade-related property rights, and trade-related investment measures. Moreover, on January 1, 1995, the World Trade Organization was established.

The study discusses to those agreements of the Round which cover changes in the WTO trading system, i.e, changes in rules on anti-dumping, new rules governing subsidies in trade in industrial and agricultural goods, Trade Policy Review Mechanism negotiated during the Round and dispute settlement procedures. The study also discusses the expected systemic effects of the new agreements on Poland. They include the strengthening of multilateral trading rules and their increased predictability. The clarified and improved rules and disciplines will affect positively Poland's trading system and domestic policy-making.

Резюме

Изменения в международной торговле, вызванные договоренностями Уругвайского раунда, и их значение для Польши

15 апреля 1994 г. в Марракеш (Марокко) после продолжавшихся семь лет переговоров был подписан Зключительный акт Уругвайского раунда. Впервые, наряду с постановлениями, касающимися торговли товарами, были приняты и одобрены соглашения, касающиеся торговли услугами, охраны прав интеллектуальной собственности, а также иностранных инвестиций. Принято также решение о создании Организации по международной торговле (WTO—World Trade Organization), которая была создана 1 января 1995 г.

Обсуждающаяся здесь работа касается тех соглашений Раунда, которые относятся к изменениям в торговой системе Организации по международной торговле (WTO), в том числе, в первую очередь, к изменившимся положениям о антидемпинге, к новой договоренности, регуливающей принципы предоставления субсидий в торговле промышленными и сельскохозяйственными товарами, к механизму обзора торговой политики, а также к новым правилам разрешения торговых конфликтов. Было также указано на вероятные последствия этих новых договоренностей для польской экономики.

Выгоды, вытекающие из договоренностей Уругвайского раунда, охватывают, прежде всего, укрепление правил многосторонней торговой системы, а также расширение возможностей предвидеть их. Более отчетливые и более точные правила, согласованные во время Раунда, будут положительно воздействовать на польскую экономику и на нашу внешнеторговую политику.

STOWARZYSZENIE POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

prof. dr hab. Lucjan Ciamaga

Badania własne pokrywały się z badaniami statutowymi. Tematem badań statutowych było stowarzyszenie Polski z Unią Europejską. Z tego zakresu powstało kilka publikacji, jak również wyniki tych badań były podstawą wykładu obowiązkowego w ramach „ścieżki europejskiej” pt. Stosunki Polski z wybranymi krajami / regionami: Polska a Unia Europejska.

Pod koniec roku rozpocząłem realizację przyznanego mi przez KBN grantu na realizację tematu: „Zagraniczna polityka gospodarcza Polski w świetle Układu o Stowarzyszeniu z Unią Europejską”. Rozpoczęcie to polegało na sporządzeniu planu badań i rozdysponowaniu ich tematyki między wykonawców.

Koniec roku okazał się owocny również dlatego, że uwieńczono zostały sukcesem moje starania o uzyskanie środków z programu TESSA na sfinansowanie technicznego wyposażenia i zaopatrzenia w materiały naukowe „ścieżki europejskiej”. Realizacja programu TESSA przypadnie na rok 1996.

Uzyskałem takie środki z Jean Monnet Project Poland 1995-96 w dwóch kategoriach:

- a) Permanent Course - File No PL 95/004 oraz
- b) Teaching Materials - File No PL 95/005.

Najważniejsze wyniki badań opublikowanych, bądź przekazanych do publikacji w:

- a) pracach opublikowanych: